

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt ¹/₄, évre 6 frt ¹/₄, évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, ¹/₄ évre 7 frt, ¹/₄ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 8-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Magyarország pénzügyei.

Budapest, október 12.

n — Wekerle lángezenek fénye ismét ragyogó napként sütött ki Magyarország égen. A jövő évi költségvetést előterjesztvén, képét adta hazája pénzügyi állapotának, s ebből pénzügyi működésének értéke is kitűnik az egész világ előtt. Magyarország államháztartása szilárd, biztos, évről-évre többlettel, fölésttel záródó, annak dacára, hogy évről-évre emelkedők a befektetések az ország s a nemzet anyagi s erkölcsi érdekei előmozdítására. Hogy mennyire biztos alapon épült fel a háztartás számadása, megczáfolatlan bizonyíték arra azon tény, melyet a zárszámadások bizonyítanak, hogy a költségvetésekben feltüntetett többletet a végeredmény mindig milliókkal mulja felül. Wekerlet szerencséjeért emlegetik Európaszerte már közmondásosan, Magyarország pénzügyi helyzete azonban rendkívül nagy eszéről, államférfiúi genialitásáról tesz tanubizonytságot.

Nem félhetünk, hogy Magyarország a civilizációval emelkedő nagy állami terheket nem fogja megbírní: Wekerle gondoskodik mindig új jövedelmi forrásokról. Most is két tervét jelenté be az országnak: oly terveket, melyek egyrészt még jobban szilárdítják az állami hitelt, másrészt hatalmasan előmozdítani fogják most pangó mezőgazdaságunk fölvirágzását.

Egyik, hogy előkészítő lépéseket tesz állami adósságaink mostani 4 százalékos kamatlábának leszállítására 3 és fél, vagy

talán 3 százalékgig, s pedig a Vaskapuszabályozás költségeire fólveendő mintegy tizenkét milliónyi összeg papírjainak kibocsátásánál. Kétségtelen, hogy a világpiac teljesen jogosultnak tartja e kamatszálítást Magyarország részéről, melynek hitele oly szilárd s biztos lett Wekerle vezetése alatt.

A másik terv a szesz állami monopolizálása olyformán, mint a dohánynál: az állam fogja adni a termelési engedélyt, s az állam veszi meg a szeszt a termelők-től a belfogyasztás kielégítésére, míg a szesz kiviteli kereskedelmet továbbra is szabadon hagyja. A szesztermelés tehát kivitelre szabad marad, szabad marad a kocsmá az eddigi rendőri s közegészségügyi megszorítások mellett. A szeszipar válságos helyzete így megszűnik, s mód nyílik a mezőgazdasági szeszfőzés jövedelmezőségének biztosításával pangó földmivelésünket is válságos helyzetéből kiemelni, felvirágoztatni. A mezőgazdasági szesztermelő helyzete a dohánytermelő helyzetéhez lesz hasonló, melyről tudjuk, hogy mily kedvező s hogy a dohánytermelési engedély elnyeréseért mily verseny folyik. A mezőgazdasági földművelés tehát e terv megvalósultával óriás lendületet nyer s az állam is fokozódó jövedelemhez jut.

BELFÖLD.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház folyó évi október hó 13-án, szombaton délelőtt 11 órakor ülés tart. Mint értesülünk, az ülésen a

zzidó reczepezió elvetéséről szóló főrendiházi üzenetet fogják bemutatni és ezzel kapcsolatban a javaslat tárgyalásának idejét kitűzi.

A főrendiház legutóbbi szavazásának eredménye nagyon elkészerítette az osztrák klerikálisokat és közlönyük, a „Vaterland“ kifejezést is ad ennek az elkeseredésnek, mikor azt írja, hogy a „hithű“ mágnások lanyhasága folytán jut majd törvényerőre a polgári házasság, mert még most is, az utolsó órában alkalom lett volna arra, hogy keresztülvitelet megakadályozzák, ha t. i. az ayakönyvek államosításáról szóló törvényjavaslatot leszavazzák, a mi pedig az adott körülmények közt nem is lett volna nehéz (?)

A reformpolitika győzelme.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —

Budapest, október 12.

A reformellenesek félnék kishitűségével és ama hamis barátokkal számban, a kik a haladás mellett folyton szép szavakat hangoztatnak, de a természetes nehézségektől visszajednek, melyekkel még a legjótékonyabb reformeszmé keresztülvitele is jár, igazunk lett a haladás eszméjének erkölcsi hatalmához való tántoríthatatlan bizodalunkban, mely haladást a magyar nemzet szuverén akarata akar megvalósítani. Ez eszmé diadala most már biztosítva van és apostoli királyunk valódi keresztényi akarata szerint a reform ellenzői is meg fognak győződni, hogy az állam jogainak érvényesítése egy pontban sem sárti a vallásos érzelmeke sentségét és egyházi érdekek legitimitását.

A törvényjavaslatokat, melyekhez We-

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Nők férfiruhában.

A magyar társadalom nem veszi be az excentrikus típusokat. Ez tény. S ha valaki nem születik milliókkal dobálózó mágnásnak, jaj neki, ha nem alkalmazkodik nálunk a mindennapi élet törvényeihez. A csiszolt nyugati modor egész más szempontjából veszi az egyéni különözkedéseket, megmosolyogja talán, de nem avatkozik illetéktelenül az egyén azon szabadságába, mely szerint tévedni is a maga módja szerint van joga. Ez az igazi civilizáció állásponja.

Mert hogy e dolog szokatlan volna, — arról szó sincs. Van egy 48-as honvédtiszt, ki nő léteire honvéd-uniformisban küzdötte végig a szabadságharozot. S ismeretes alak egy nagyobb alföldi városban is bizonyos grófnő ártatlan kedvtelése, hogy kifogástalan férfi-toilettében cigarettájából bodor füstöt eregetve költi el háborítatlanul „piccolóját“ rendes kávéházában.

Nők férfi-ruhában! Milyen pikáns lap a komoly Klío följegyzéseiben s milyen vonzó a száraznál-szárazabb monografiák között. A női sziv történetét írni meg az, a ki mindazokat az indokokat indiskrét vizsgálata tárgyává tenné, a melyek valaha gömbölyü venuszi idomokat szük nadrágba kényszerítették. Pedig ez indokok néha a sziv és elme legeszményesebb tendenciáiból folytak és nagyon sokszor méltatlanul hívták ki pedáns erkölcsbíró megbotránkozását. Sand Georgesnál

teszem a férfiruha nemcsak a mosásnak, keményítésnek és vasalásnak írói magas gúnuszával össze nem egyeztethető apró vesződése alóli fölmentést jelentett, miket a kezdő évek sanyaruságai között maga lett volna kénytelen végezni, hanem megnyitotta számára a Théâtre Français di kkarzatát is, melyet az állam a tanuló ifjuságnak tartott fenn, s mely hatalmas tápot nyújtott írói fejlődésének. Így utalták rá Rosa Bonheurt is a francia munkás kék blouse-ának, sippkájának és nadrágjának felöltésére állatfestői tanulmányai, melyek mindenuntalan a vásári nép közé vonzóttak. Es nemcsak napsütött barna arca érdekességét emelték ki ezek jól, de erényét is számtalanszor mentették meg a kisértésektől. Egy harmadik nagy asszonyi név viselője, Sarah Bernhardt is tanulmányai föltétlen kiegészítő részül tekinti dolgozó szobájában a férfiruhát, bár lehet, hogy az az emléke is hizeleg hűségának, hogy soha sem nézett ki kedvesebben, mint évek előtt egy kóbor olasz zenész-fu triót szerepében.

De a férfiruhák nők legnagyobbika minden bizonynyal D'Arc Johanna, az orleansi szüz. Őt sem a kaczer tetszelgés vágya vezette a férfi viseletre, hanem az a tudat, hogy férfias tettek végrehajtására van hivatva. A 14-ik században bizonyosan könnyebb volt Louvreinetől Tourainig férfiruhában tenni meg az utat, s talán illendőbb is, tekintve, hogy társai mind harcos férfiak voltak. Így vallja maga is Rouenban történt kihallgatásánál, mikor a bíró kérdi:

— Miért öltöttél férfiruhát Johanna?

— Harcosokkal járva, közéjük hasonlóan kellett öltözködnöm.

— Ha szemérmes leány lettél volna, vissza kellett volna riadnod a gondolattól, hogy férfakkal lovagolj.

— Bizonyos voltam benne, hogy velem lesz az isten, a ki elküldött.

— Te szent dolgot véltél cselekedni, pedig a kárhozat utján jársz.

— Miért a kárhozat utján?

— Figyelj, mit mond Mózes által isten, Mózes második könyvében: „Asszony ne hordozza férfinak ruháit, sem férfi asszonyét.“ A szent zsinat is mondja: „Hahogy asszony eldobja magától nemének ruházatát és férfiruhát ölt — átkozott legyen.

— Azt hittem a ruhával keveset törődik az isten.

— Johanna, hallgass rám; közeledik a husvét; ha nem cseréled fel ruhádat, nem lesz szabad az ur asztalához lépned.

— Hogyan? A feltámadás dícső napján elzárnak az áldozástól? Jól van hát, engedek, ha hosszú ruhát adnak rám; olyant, a mely a földet éri.

— Akkor nem fogsz megint férfiruhába öltözni?

— Ha istennek úgy tetszik, és ha az Ur asztala elé bocsátanak, akkor nem fogok többet férfiruhát viselni.

— Johanna, a kárhozat utján jársz s rossz véged lesz.

— Kérlek titeket, egyházi uraim, adjatok halálomkor női inget.

— Milyent?

kerle reformminisztériuma fennállását kötötte, immár elfogadta a parlament mindkét háza. A házassági jogról, továbbá a gyermekek vallásáról szóló két törvényjavaslatot legközelebb felterjesztik ő Felsője elé s azok rövid idő alatt el lesznek látva a legmagasabb királyi szentesítéssel.

Epígy az állami anyakönyvekéről szóló törvény is, miután a főrendiház már megszavazta, szintén aránylag rövid idő alatt életbe fog lépni.

Az ezen reformtörvényekben gyakorlati érvényre emelt magyar állameszme diadalának biztosságát oly nagy bizonyossággal látták előre, hogy a reform megvalósításának költségeit a belügyminiszter az 1895. évi költségvetésbe már be is vette.

Azt a másik két reformtörvényjavaslatot, melyeket a főrendiház még nem fogadott el, ha a képviselőház másodszori megfontolás végett visszaküldi a főrendekhez, kétségtelenül megszavazza a többség, a mely tiszteli az egész nemzet akaratát. Ez a bizalom annál indokoltabb, mert a főrendiházban is pártkülönség nélkül minden politikusként egyetért abban, hogy az egyházpolitikai kérdések szerencsés, békés megoldása után az állami, kulturális és nemzeti élet minden terén tetemes számú reformmunka sűrűsége befeljezésének kötelessége vár a magyar parlamentre.

Közigazgatási bizottsági ülés.

— A megyénéli. —

Arad, október 12.

Aradmegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt 9 órakor gyűlt össze a megyeház nagytermében, hogy a folyó hó 7-éről elhalasztott rendes havi ülését megtartsa.

Fábián László főispán elnöklete alatt jelen voltak: Szathmáry Gyula, kir. tanácsos alispán, Ormos Péter kir. tanácsos nyug. alispán, Boros Béni, orsz. képviselő, Váráshelyi Béla, Nachtnebel Ödön, Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Krausz József pénzügyigazgató, Schváb Aurél tiszti főügyész, Mészáros Tivadar alügyész, Pecskán János árvaszéki úlnök, Pálffy József kir. főmérnök, Isssekutz

Károly főorvos, Dálnoki Nagy Lajos főjegyző, Baross Ferencz dr., Lengyel Sándor dr. aljegyzők, Edes Elemér közigazgatási gyakornok.

Az ülés megnyitása után Szathmáry Gyula alispán múlt hóról szóló jelentését olvasták fel. A jelentést tudomásul vették.

Krausz József pénzügyigazgató adja elő ezután múlt havi jelentését, mely szerint befolyt a múlt hóban egyenes adóban 181260 frt 17 kr., hadmentességi díjakban pedig 6296 frt 74 kr. Összehasonlítva az elmúlt szeptember havat a múlt év hason havával, keveslet mutatkozik az egyenes adónál 23930 frt 67 kr., a hadmentességi díjaknál pedig 651 frt 30 kr.

Pecskán János árvaszéki úlnök múlt hóról szóló jelentését tudomásul vették.

Pálffy József kir. főmérnök múlt hóról szóló jelentése a következő:

A kavicsszállítási munkákat múlt hó 15, 16 és 17-én vizsgálták felül, mikor is mindent rendben találtak. Az újítási munkákat pontosan hajtották végre. Az utak állapota kielégítő.

Isssekutz Károly főorvos jelenti, hogy a múlt hó közegészségi állapota általában véve kielégítő. A járványos betegségek csekélyebb arányban fordultak elő, de a halálosok száma 17-el szaporodott.

Schváb Aurél tiszti főügyész jelentését a múlt hóról tudomásul vették.

Mészáros Tivadar alügyész jelenti, hogy az aradi kir. törvényszék fogházában tartóztatva összesen 113 egyén van, még pedig 101 férfi és 12 nő. Jogérvényesen elítéltek 85-öt, felebezés alatt áll 9, vizsgálati fogásban maradt 19. A rabok közül munkával foglalkoztatva volt 61 egyén. Rabmunkából befolyt 17 frt 80 kr.

Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő jelentését a múlt hóról a következőkben adja elő: A pénzügyminiszter a Baja és Lupes községek urbéri rendezése alkalmából Ujlaky József kincstári ügyész kezdeményére és előterjesztésére a kincstári kerületből a soborsini községi népiszkola fentartási költségeinek fedezhetése céljából negyven hold erdőterületet letarolás és további használat végett állandó időkre átengedett. A kérdéses 40 hold földet a soborsini községi iskolaszék már tényleg át is vette.

A Mikálka községben létesült és a Kölcsey-egyesület által előlegezett 84 frttal felszerelt községi népiszkola tanítói állására Lázár Béla okleveles néptanítót választották meg.

Az ülésen ezután folyó ügyeket tárgyaltak, melyeknek befejezte után Fábián László elnöklő főispán az ülést berekesztette.

— Akármilyent, ha elég hosszú, hogy elföldje lábamat.

— Egy szó mint száz, beismered, hogy mocskos esett ezzel rajtad?

— Inkább itt mindjárt feszítsenek fel, semhogy eilszenegüljek Istennek e szentek által közölt parancsának. Ó férfi-munkát bizott reám, tehát megtisztította a ruhát, melyet viselnem kell.

E sorok érdekes világot vetnek a középkor felfogására, a férfimezt öltött nőkkel szemben. Mindenesetre merevebb és elutasítóbb volt az, mint ma, ámbár, mint látjuk, a modern inkvizitorok is kitesznek magukért fontoskodó buzgalomukban, melylyel a férfiruha kizárólagosságát a hivatalnok ellen megvédelmezik.

Ők bizonyára azt hiszik, hogy a fenyegetett világrendet mentik meg vele. Pedig voltak esetek, hogy férfi-ruha sok veszélyt tett elkerülhetővé már válságos pillanatokban, Mazarin hercegné, Mancini Hortense és nővére, Olympia, Colonna grófné sohasem menekülhettek volna egy hóborzós férj zsarnokságától, ha nem öltöztek volna francia nemeseknek, páduai diákoknak, nápolyi halászfúknak, miután mint matrózok hajóztak Nápolyból Marseillebe, kergetve az algiri kalózoktól és a tengeri szél által olyannyira eldurvított arczal, hogy a római inkvizíció tisztjei sem ismerték fel őket, kik elfogatásukra ki lettek küldve.

A női báj üdéségét senki sem képviseli ma pikánsabb kellemel a férfiruha komoly szabásában, mint híres perzsa utazónő, Dieulafoy asszony.

Nem annyira gömbölyű és telt tagjai kecsesen hajló körvonalaiban, melyeket diszkrétül fed el a hosszú bő paletot, mint inkább keskeny lábai és bokái karcsúságában, finom kezei és csuklóiban, apró fülei és hófehér nyaka által. Apróra nyírt haja tökéletesen fiut mutat, de lányos arczbőre, szelid kék szemei, ingerlő mosolya azonnal elárulják a legszeretettelőbb inkognitót. Mikor a sahnak be akarták mutatni Teheránban, a nagy ur előbb megbotránkozott, de megmagyarázták neki, hogy soha sem teljesíthette volna fontos tudományos kiküldetését a susai ásatásoknál férjével, ha asszonyi ruha lett volna rajta. Pedig ez a megenni való menyecske a legpedánsabb tudós, a ki nem is tánczolt soha férjhezmenetele előtt s csak mint egy Rozgonyi Cicelle, akkor vette fel először a pantallont, mikor férjét mint menyasszony a harcotérre kísérte.

Egyébiránt mindenki tudja, hogy ma már bizonyos alkalmakkal maga a divat is szentesítette a férfi-szabást s nem kisebb tekintély, mint a párisi grófné mutatja magát cserkészeteinél, melyeket kedvteléssel űz, teljes férfi vadász-ruhában. Még a hölgynyereg is csak az újabb kor találmánya s a múlt századokban senki sem botránkozott meg rajta, ha egy hölgyszőke-férfi-módrá ülte meg a lovat. Az a lovaglós kosztüm pedig, melyet Eugenia császárné hozott először divatba, a magas tetejű kalap, a zöld vagy piros kabát, teljesen férfias s ennek daczára nem csak a puritán angol királynő, de Erzsébet királynőnk is elfogadta.

KÜLFÖLD.

Elpáholtt klerikális miniszter. Brüsszelben Woeste exminisztert, a parlamenti klerikális párt egyik oszlopát, választókerületében, hol agitacionális körutat tett, belga parasztok megtámadták és súlyosan bántalmazták. A klerikális minisztert a parasztok kivonszolták kocsijából s botokkal és kötelekkel rohantak rá Csak nagynehézen sikerült Woestet megtámadói kezéből kiszabítani és hazavinni lakására. A parasztok ostrom alá vették a miniszter lakását is és csak a rendőrség beavatkozására oszlottak szét.

A császár betegsége. A „Wr. Allg. Ztg.“ egy párisi távirata szerint a pétervári külügyi hivatal körjegyzékben értesítette az összes külföldi nagyköveteket és követeket a császár állapotáról, illetve Leyden tanár véleményéről. Ezek szerint a császár állapota komoly, de semmi esetre se reménytelen. Leyden tanár albuminuritot konstatalt ugyan a császárnál, de nem következtet ebből a jelenségből a vese gógyíthatlan patológiái elváltozására. Bizonyos ezek szerint, hogy Leyden tanár a császár betegségét nem tartja Bright-féle vesekórnak.

A kolera. A legutóbbi 24 óra alatt Bukovina három községében 2 ember betegedett meg kolérában, 1 pedig meghalt. Galiczia 60 községében ugyanezen idő alatt 81 betegedés, 17 halálos fordult elő és 26-an győgyultan bocsájtattak el.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 765.8 milliméter, délután 2 órakor 765.3 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 9.9, délután 2 órakor C° + 11.5. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 1, délután 2 órakor N. 3. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 2 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 13. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Keleten csapadék.

HIREK.

Október 13. Szombat. Róm. kath. naptár: Kálmán. — Protestáns naptár: Kálmán. — Izraelita naptár: Haa-sinu. — Görög-keleti naptár (október 1.): B. A. — A nap kél 6 óra 1 perczkor, nyugszik 4 óra 59 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindnap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Poigári iskola. földszint.

Október 14. Az aradi gazdasági egylet rendes évi közgyűlése délután $\frac{1}{3}$ órakor (Kereskedelmi és iparkamara.)

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL

Budapest felé indul:

Nagyvárad reggel	5.18
Szolnokig d. u.	3.56
Gyorsvonat reggel	8.20
Személyvonat d. e.	11.30
Személyvonat este	9.45

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Soborsinig d. u.	2.30
Személyvonat d. u.	4.30
Gyorsvonat este	7.05

Temesvár felé:

Vegyesvonat reggel	6.20
Vegyesvonat d. e.	11.35
Személyvonat d. u.	5.—

Szeged felé:

Személyvonat reggel	5.—
Személyvonat d. e.	9.—
Vegyesvonat d. u.	4.20

Gurahonca felé:

Személyvonat reggel	6.40
Személyvonat d. u.	5.23
Vegyesvonat d. u.	12.30

ARADRA

Budapest felől érkezik:

Vv. Csabáról reggel	9.10
Nagyvárad este	8.42
Személyvonat reggel	6.10
Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat este	6.55

Erdély felől:

Soborsinről reggel	7.—
Gyorsvonat d. e.	8.10
Személyvonat d. e.	11.—
Személyvonat este	8.55

Temesvár felől:

Személyvonat d. e.	10.48
Vegyesvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat este	10.55

Szeged felől:

Személyvonat reggel	8.50
Személyvonat este	6.45
Személyvonat este	10.—

Gurahonca felől:

Személyvonat reggel	8.—
Személyvonat este	6.50
Vegyesvonat d. e.	11.43

— A hivatalos lapból. A király báró Al-bori Jenő altábornagynak az 1. hadtestparancsnokának és parancsnokló tábornoknak Krakóban, továbbá Galanthai Galgóczy Tivadar altábornagynak, a 12. hadtest parancsnokának és parancsnokló tábornoknak Nagyszébenben, a titkos tanácsos méltóságot díjmentesen adományozta.

— Az „Aradi Közlöny“ előfizetőit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítsák s hátralékos előfizetési díjaikat beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében semmi akadály ne álljon be, kérjük egyszersmind, hogy az „Aradi Közlöny“-t ismerőseik, barátai

körében terjesztani sziveskedjenek. Előfizetés: egy óra helyben 1 frt, vidéken 1 frt 20 kr.

— Audienzia az udvarnál. Ó Felsője a jövő csütörtökhöz, azaz október hó 18-án Budapesten legfelsőbb kihallgatást fog adni. Előjegyzések hétfőtől, 15-től kezdve a kabinet-irodában (budai kir. várak) eszközöltetnek.

— A csatornázási munkálatok erősen folynak városszerte. Tegnap már az angolok által épített gép és kazánház alapozási munkálatait vizsgálta felül a szakértői bizottság. A gép és kazánház a Szél-utca sarkán fog állani, s az angolok már a jövő hét elején megkezdik annak építését. A bizottság tagjai Virágh Lajos, Pekár Károly és Halmay Andor voltak.

— Kilencz új iskola a megyében. A vallás és közoktatásügyi miniszter az ezredéves kiállításra az ország minden részében új állami népiskolákat szándékozik létesíteni. — Így Arad megyében — mint már irtuk — kilencz új állami népiskolát fognak felállítani a millenniumi évre. Az új állami népiskolák a következő községekben lesznek: Szapáryligetén, Székudvaron, Kisjenőn, Buttyinban, Tauczon, Zárandon, Radnán és Csermőn. A felsorolt kilencz község tulnyomó része a hozzájárulási költségeket nagy lelkesedéssel szavazta meg, azonban némely község bámulsos és sajnálatos közönyt tanusított a kulturális mozgalom iránt.

— Hétézer koronás alapítvány. Hatvani Deutch Bernátné, néhai hatvani Deutch Bernát emlékére a buttyini népiskolákat látogató szegény tanulóknak ruhával és taneszközökkel való ellátása céljából egy hétézer koronás alapítványt tett, a mely alapítványi összeg f. évi kamatait az alapítványt kezelő vallás és közoktatásügyi miniszter már tényleg ki is utalványozta.

— Albírii kinevezés. A király Aszalay Sándor kisjenői járásbírói aljegyzőt a tenkei kir. járásbíróhához albíróvá nevezte ki.

— Arad közegészségügye. Posgay Lajos dr. tisztifőorvos jelentése szerint szeptember hó foyamán a közegészségi állapot az előző havihoz hasonlólag kielégítőleg alakult. Az összes halálozás 11 esettel kevesebb volt mint augusztusban, a városi újszülöttek száma a városi halálozást 51 esettel meghaladta. A hurutos tüdőbajok szaporodtak, a gyomor és bélbajok csökkentek. A kanyaró járvány 22 új esettel, a difteritisz 10 új esettel tartotta magát, halálozás egyik csoportból sem történt. Két difteritisz halálozás a múlt havi maradványt terheli. Más fertőző betegségek egyes esetekben jöttek elő. Trachoma-beteg szaporulat 7, gyógyult 9, maradvány 11. A kórházban van 7, idegen 5. Elhalt összesen 87 egyén, ezek közül 42 fi, 45 nőnemű, idegen 9, városi illetőségű 78. A városi halálozásból esik a belvárosra 30, Pernyárára 22, Sarkadra 7, uttelepre 1, Gájra 5, Ségára 3, a tanyákra 1, a kórházban kimult 9. A fő halálokok: gyengeség s alkati hiba 8, rángás 4, tüdővész és aszkor 12, tüdőlob 4, agybaj 8, szivbaj 3, hashártyalob 2, torok-difteritisz 2, vörheny 1, béllob 15, vízkór 3, veselőb 5, rák 2, eskór 1, vérhas 1, májbaj 1, végelgyengülés 6 stb. Az összes elhaltak közül orvosoltatott 76. Halva született 3. Halálos baleset előjött 4. Ongyilkosság 1. A városi halálozás évi aránya e hóban (a polg. népességhez képest) 21:2 pro mille. Korra nézve elhunyt a városi lakosságból 1 évig 30, 2-5 évig 8, 6-10 évig 0, 11-20 évig 6, 21-30 évig 3, 31-40 évig 10, 41-50 évig 6, 51-60 évig 1, 61-70 évig 9, 71-80 évig 2, 80 év felett 3. Elve született az anyakönyvi kivonat szerint 141 (7-tel kevesebb mint augusztusban), ezek közül 62 fi, 79 nőnemű, törvénytelen 25, iker 2 pár, szomszéd községbeli illetőségű 12. A városi újszülöttek évi aránya e hóban (a polgári népességhez képest) 38.3 pro mille. Házassult 35 pár. Orvosrendőri hullaszemle 7 esetben tartatott, orvosrendőri vizsgálatot 162 egyén. Törvényes közvetítés volt kétszer. A dajkált kisdetek létszáma volt szept. végén 234.

— Népfelkelési szemlék. A több napon át tartott népfelkelési ellenőrzési szemle a tegnapi napon Arad városra nézve befejezést nyert, s holnap az aradi járásban veszi kezdetét. Az aradvárosi népfelkelők közül csak nagyon kevesen jelentek meg az ellenőrzési szemlén, miért is nagymennyiségű bírságot vet ki a távolmaradottakra a hatóság.

— Egy tanító üzelmei. Ezen a czímen irtuk meg annak idején — folyó évi április 14-én — Kirilla Jusztin a siklóinépiskola erkölcstelen tanítójának üzelmeit. Kirilla Jusztin ellen akkor megindították a fegyelmi eljárást, mert tanító, ki a tanítás ideje alatt az iskola helyiségével szomszédos korcszmában megbélyegzett növel tivornyázik, ki az iskola számára kiadott 14 öl fát saját számára eladta, úgy hogy az iskola fűtő fa nélkül maradt, ki a tanulókat, ha néki úgy tetszett, egyszerűen hazaküldte, az ilyen tanító nem érdemel más. A közigazgatási bizottság tegnap ülésezett e tárgyban és mintán azon vádakat, melyeket ekkor a kir. tanfelügyelő emelt Kirilla Jusztin ellen, mind beigazoltnak látta, az erkölcstelen és hivatását rutul megbélyegző tanítót állásától rögtön elmozdította. Így a félév előtt kilátásba helyezett reményünk, hogy a megyei közigazgatási bizottság nem fog habozni, hogy ezen elaljasult embert rögtön elmozdítsa helyéből, teljesülésbe ment.

— Négy napig el nem temetett halott. Megtorlást követelő eset jutott a tegnapi napon szerkesztőségünk tudomására, mely eset az aradi gör. keleti szerb egyházház helyettes lelkészének mulasztásán fordul meg, ki amellet, hogy hivatásának a busás fizetés dacára sem felel meg — még a hittani órákat sem tartja be. A lelkész, név. Kurjakov, az aradi szerb hitközségnél mint helyettes van alkalmazva, de mindenütt található, csak Aradon nem. Így történt, hogy a napokban egy nyugtát — négy napi hiába-raló keresés után, a román pappal kellett aláírni. Ezek után térjünk át arra a szomorú esetre, mely mindezeknél súlyosabb. Sarkad külvárosban, a választó-utca 1. szám alatt hétfőn, azaz f. hó 8-án reggel meghalt egy gör. kel. szerb hitvallású ember. A család el akarván halottját temettetni, kereste a lelkészt, de nem találta sehó. S tartott a keresés négy hosszú napig. Időközben voltak a román papnál is, ki azonban a ritusra való hivatkozással a temetést megtagadta. Végre, négy napi kecsés után, tegnap előkerült Kurjakov, s — a mi szép tőle — el is temette a halottat, ki már négy napig feküdt a ravatalon, s feloszlásnak kezdett indulni. Nem tudjuk, hogy ez az eset ismétlődni fog-e, de mindenesetre az aradi szerb hitközségnek köteleességévé tesszük e mulasztás megtorlását, köteleességévé a közegészségügy érdekében.

— Katonai felülvizsgálat. A Fábian László főispán és Spiegelfeld József báró vezérőrnagy elnöklei alatt működő állandó vegyes felülvizsgáló bizottság tegnap délelőtt 8 óraker folytatta a felülvizsgálatot. Jelen alkalommal az előállított 22 ember közül, további katonai szolgálatra alkalmasnak találtak 2-öt, a szolgálat alól pedig 20-at ideiglenesen felmentettek. A bizottság a tegnapi nappal befejezte működését.

— Vadállat az emberben. A mensesi szenzációs rablásról érdekes újabb részleteket közöl velünk ottani levelezőnk. Özvegy Schwaartz Dávidné, az áldozat, még mindig súlyos betegen fekszik a kapott sérülésekben s csoda lesz, ha nehéz betegségéből felépül. Vallomása szerint a betöréses rablás a következőképen történt: Schwartzné évek hosszú sora óta egyedül lakik a korosma- és

bolthelyiséggel összekötött épületben. Ejjelente még csak egy oseléd, vagy egy heves sem volt a házban. Az erős természetű, magas nő nem félt senkitől, noha már egyszer a pinczéjét feltörték s néhány hordó italt emeltek el belőle. Rendes szokás szerint a korcsma ajtaja mellett alszik. Ott aludt a rablás éjszakáján is. Bezárva a korcsma külső ajtaját, leveközőtt és lefeküdt. Ejjeli 11 órát még hallotta tüni, aztán elaludt. Almából erős rugás, majd többszörös ütés riasztotta fel. — A rablók kivonszolták ágyából és torkát szorítani kezdték. Első kétségbeesésében gyufát gyújtott s annak gyenge fellobbanásánál látta, hogy támadói hármán vannak. A gyufát azonban az egyik tettes eloltotta s nekiestek a szerencsétlen nőnek, azon szándékkal, hogy megölik. Attól félték, hogy ha meg nem gyilkolják, elárulja őket, mert a gyufa fényénél kivehette arcaikat. A rablók ismét reátörték és fojtogatták tovább; mellét pedig ök-leikkel verdesték. A fojtogatás közben a szerencsétlen asszony nyelvét megkapta az egyik tettes s így kiáltott fel:

— Kitépem a nyelvét a kutyának, legalább nem fog rák vallani...

Szándékát azonban nem vihette keresztül, mert a megkintt nő végső kétségbeesésében a támadó jobb kezének egyik ujjába harapott s azon igen súlyos sebet ejtett. A fájdalomtól felsziszszent a betörő. Ekkor lámpát gyújtottak s a nő hosszú haját kezeikre csavarva, bevonszolták a belső szobába. A vonsolás közben a boldogtalan asszonynak egész testéről lement a hús.

A nagy kimerültség következtében nem mozdult többet. Ez volt szerencséje, mert a rablók azt hitték, hogy meghalt s nem bántották tovább. Ekkor feltörték a pénztárt, a honnét 250 forintot emeltek el. A nőn még egyet rugtak és eltávoztak.

Másnap, mikor a rablás kiderült, Schwartzné, ki megdagadt torokkal, szemén hatalmas daganattal s valósággal kékre verve feküdt azon a helyen, hol a rablók hagyták, azon gyanújának adott kifejezést, hogy a betörők közt megismerni vélte Szabó Sándor mensesi kovácslegényt, a kinek az ujjába is harapott s ennek testvérét, Szabó Géza faczér, részeges borbélyt. A csendőrség nyomban vallató alá vette mindkettőt. — Szabó Sándor jobb kezének egyik ujján csakugyan meglátszik a hatalmas harapás nyoma. Mikor kérdőre vonták, azt vallotta, hogy a kezére szikra pattant, majd, hogy a kalapáccsal ráütött s onnét van a seb.

— Hát maga a bal kezével szokta a kalapácsot tartani? — kérdezte a csendőr.

Erre a kovács elpirult s zavardott válaszokat adott. Ugy látszik, csakugyan helyes nyomon tapogatódnak. Különben mindkettő le van tartóztatva s erős őrizet alatt várják, míg beszállítják őket Aradra.

— Szobafűz. A szabadságtéren levő gr. Nadasdy ház I. emeletén lakó Máda i Mátyás lakásának életárában e hó 11-én az éjjeli órákban tűz ütött ki, melyet a még ébren levő tanár és családja észrevevén, eloltott ugyan, de a mosásra elkészített ruháknak és az ott elhelyezve volt felsőruhák elégték. A károsult azt véli, hogy oselédjének titokban oda járó szeretője valamiféle nesz miatt oda húzódtott s vagy az általa eldobott égő szivar, avagy gyufától fogott tüzet a száraz ruha. Biztosat azonban a megindított vizsgálat fog talán kideríteni.

— A magyar nábob a magyar nábobnál. Schweiger Miksát a nagyhalmagyi nábob fiát tudvalevőleg vizsgálati fogságba tették, mert harminczéves váltói alá az atyja nevéét odairta. A fiatal nábob megkérte vé-

dőjét, hogy adasson egy pár regényt neki, mert az unalom megöli. A védő intézkedésére legott beküldték neki Jókai regényét. A fiatal magyar nábob tehát „Egy magyar nábob” társaságában iparkodik most agyonütni a hörtön unalmát s reméli, hogy ez a hazafias társaság az osztrák szellemben nevekedett magyar nábobra valamivel hasznosabb lesz, mint a szomszéd czellában üldögélő Steiner Sándoré volt, aki az inkriminált váltókat aláírás végett elébe tette annak idején.

— A régi bosszu. Valamikor szerelmes volt Nedelkó József, aradi ozigány a szép Kovács Rózába, de az nem hallgatta meg. Azóta forrt benne a bosszu, míg végre tegnap kitört belőle. Ejnek idején belopódzott a leány házába, édes apjával, s az ott nyugovó Kovács Rózát, annak anyját, s egy nyomorék kis gyermeket a nála levő vaskos doronggal véresre vart. A védtelen nők segítségért kiáltottak, mire a tettesek jónak látták a menekülést. A súlyosan sérült Kovács Róza orvosi látletet mellett a Nedelki megbüntetését kérte.

— Pótvásár Kisjenőn. Mannheim Lipót a kisjenői vásárjog bérlője — mint levelezőnk írja — kérvényt nyújtott be a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy Kisjenőn folyó havi 28. és 29-én pótvásárt engedélyezzen. Kérvényét azzal indokolja, hogy a rendes vásár ideje alatt oly rossz, esős időjárás volt, hogy nem tudták annak rendje és módja szerint a vásárt megtartani.

— Frizurákról. A párisi frizuradivatról a következő szenzációs újdonságokat tartjuk kötelességünknek közölni: A máhajak kora lejárt; a díszfrizurák számúvük. Páris előkelő hölgye gyengén és étheri módon összefonja a haját s lenn, egész a nyaknál csomóba tűzi, sohasem tévesztve szem előtt, hogy a kalapnak elég kényelmes helye legyen a fejen. Ez fontos. Este a tincsek is előkelők, ezek azonban nem a homlokot árnyékolják be, mint ez előtt nem régen, hanem a nyakat hátul, mint a hogy hajdanában a görög kisasszonyok viselték. A szőke haj elegánsabb, mint a barna; a vörös nem chic ebben a pillanatban, de a vörös barnak, a rozsdavörösök még mindig divatosak. A mahagoni barna haj, — oh ez igen csinos, kedves, kedvelt. A hamis fűrőket a párisi nő szívéből megveti, bár eddig szíviből szerette; így tehát teljesen lejárnak tekinthető a hajfűrt ajándokozásnak egykor olyan poetikus divata. Az angol urnők azonban még mindig vonzódnak a hamis fűrőkhöz és előszeretettel viselik azokat, rózsaszínű és bordóárnyalatu színekben.

— Rajtacsipett házi tolvaj. Henni Károly újszentánai kereskedő — mint levelezőnk írja — már régebb idő óta vette észre, hogy az üzlet kézi pénztárából mindig fogy a pénz: hanem sehogysem tudott a tolvajra reájönni. Végre is sikerült a vakmerő házi tolvajt tetten érni, ki nem volt más, mint saját tanulója Japrot Antal. A rajta kapott tanuló bevallotta, hogy nem csak pénzt, hanem árut is lopott, mintegy 700 forint értékben. A lopásban Csabala Gábor is segédkezett néki, míg orgszaként Herbanszki János szerepelt. Mindhármát átadták a világi biztosságoknak.

— Névváltoztató község. A Hajdúvármegyében fekvő „Sámson” nevű községnek a belügyminiszter megengedte, hogy ezentúl mint „Hajdu-Sámson” szerepeljen.

— Annyiért nem adhatom. Nem hiába járt Farkas György több esztendőig az iskola mellett, de ragad is rá a fizikából származó sok. Nehogy pedig tudása elapadjon, a tegnapi hétivásáron is experimentált. (Ez a fizika főmozgatója.) Lábuhegyen odasompolygott Tóth István bódéja mellé, ahonnan kitűnő minőségű téli csizmák vigyorogtak feléje. Mikor biztonságban érezte magát, az egyik csizmat hirtelen leakasztotta, s indultni akart. De a csizmadia észrevette, s utána kiáltott:

— Hé! Hé! lellem! Otyan olcsón nem adhatom azt a pár csizmat.

Farkas György visszavágott:

— En pedig többet nem adhatok érte!

Tóth István azonban nem érte be a válasszal s bekísértette a fizikai alapokat gázdag csizmászertől.

— A soknevű asszony. Jól öltözött, tallérokkal megrakott oláh fáta lépett be tegnap az egyik főtéri ékszerüzletbe, s ott egy értékes aranykarpereczet kínált megvételre. Az ékszerész gyanusnak látta a csinos oláh nőt, s felhívta arra a rendőrség figyelmét, így történt, a karperecz eladása balul ütött ki a hölgyre, aki komolyan zavarba jött az alkaptány előtt. Vagy hatféle néven mutatta be magát: majd mint András Vácáné, majd mint Putni Csiváné szerepelt; végül könnyezve vallotta be, hogy ő voltaképpen Nyiska Sándorné, s a karpereczet se nem lopta, se nem rabolta, hanem találta, anélkül, hogy gondolta volna. Mindenestre érdekes volna meg tudni, hogy kicsoda ez a soknevű asszony, ki rejtélyessége mellett még abban a kiváló szerencsében részesült, hogy tizenhét éves korában — özvegy lett.

— A király Budapesten. A király rendes kíséretével tegnap reggel 6 óra 13 perczkor Budapestre érkezett. A központi pályaudvaron Sella főkaptány, a várban pedig a szolgálattevő kamarás fogadta a királyt. Ő felsége háromnegyed kilencz órakor Wekerle miniszterelnököt fogadta, ki nem szalomban, hanem zöld diszmagyarban kocsin ment a várpalotába, hol egy fél óriáig időzött. A kihallgatásra jóval többen jelentkeztek, mint múltkor. A király legelőször Bathány gr. fumei kormányzót fogadta. Majd Degenfeld gr. főispánt, a ki a Lipót-rendet jött megköszönni. Ezenkívül nagy számú tábornoak volt a kihallgatáson, úgy hogy az órség minduntalan fegyverbe lépett. Föltűnt a sokaság között egy felvidéki gyönyörű leány, ki egy hadnagynak a jegyese, de nincs kauzió. Szegény, rendkívüli izgatottságában lakásán hagyta egyik okmányát és így a hétfői kihallgatásra maradt. A király igen derült hangulatban volt és a kérvényezőket mind biztatónalag bocsátotta el. Az általános kihallgatás után a király mintegy fél óráig tartó magán kihallgatáson fogadta Szechenyi Antal grófot. A palota órséget ma az első honvédezed szolgáltatta. A szép szálas legényeket Unai százados és Szilinszky hadnagy vezette. Négy óra tizenöt perczkor ő felsége a pályudvarba hajtattott és Gödöllőre utazott.

— A szerb király Budapesten. I. Sándora szerbek fiatal királya, vasárnap délután érkezik meg Budapestre. Fogadtatása fényes lesz és hivatalos ceremóniával van megállapítva. A szerb uralkodót a pályaudvaron a mi királyunk fogja fogadni az összes magyar miniszterek jelenlétében. Hosszu évek óta ez az első eset, hogy a magyar király Budapesten fogad fejedelmi vendéget. A fiatal uralkodót Belgrádtól egy külön udvari vonat fogja hozni, melyet Ludwig elnök-igazgató vezet. A király kíséretében lesznek: Bogicevics volt szerb hadügyminiszter, Thomel báró, a belgrádi osztrák-miniszter követ, Jovanovic udvari tanácsos, Milievics kabinet-titkár, Simics a bécsi szerb követ Wacka-Gotte báró a belgrádi német követ és a király három adjutánsa. Zimonyban Kotz báró vezérőrnagy és Pollák őrnagy fogadják a szerb királyt a magyar király megbízásából és míg a szerbök fejedelme Magyarországon lesz, állandó kísérettől fognak szolgálni. A szerb király itt tartózkodása, beleszámítva a vasárnapot, három napra van tervezve és programja a következő: Vasárnap, 14-én d. u. 3 órakor érkezés. Este hat órakor udvari díszbeled a királyi várakban, amelyen az urak rendjelekek jelennek meg. Este nyolcz órakor díszelőadás az operában. Hétfőn, 15-én, a szerb király Gödöllőn meg fogja látogatni a királynét. Gödöllőn vadászat. Este hat órakor udvari ebéd. Kedden 16-án, a szerb király a fővárost és nevezetesen a tekintni meg. Este hat órakor udvari ebéd. Este nyolcz órakor az opera előadásának meglátogatása. Az opera előadásáról a szerb király egyenesen a vasuti pályaudvarra hajtatt, ahonnan tizenegy órakor Berlinbe utazik.

A gavallér főhadnagy Stettinben tegnap elfogták a 3-ik utászedreg egy főhadnagyát: Pinszker Antalt, aki előbb Bécsben, majd Prágában szolgált, ahol adjutánsa volt egy magasrangú tisztnek. A főhadnagy, aki igen talantumos és képzett katona volt, rendkívül könnyelműen, uri módon élt és ez az életmódja sodorta be a katasztrófabá; mikor már nem tudott tisztességes uton, tisztességtelen módon cselekedte ezt. Sikasztott és nyomban e tette után megszökött Prágából. Stettinbe ment, Perand grófnak adva ki magát, itten azonban utóltezte végzete: elfogták.

— Szolgabíró és lelkész. Nagy László jelentileveleözök, hogy Spilka Antal szolgabíró, aki Markovits János gör. kel. lelkész hivatalos helyiségében felपोफозta, Meskó alispán megdorgálta, a büntető bíróság pedig 50 forint pénzbüntetésre ítélte. A pofon eredete az, hogy a lelkész kötélllel fenyegette a magyarokat és a szolgabíró magán-becsületében is megsértette.

— A tuberkulózis uj gyógyszeré. Viquerat dr. genfi tanár, Koch tanítványa már hosszabb idő óta kísérletezik a tuberkulózis egy új gyógyszerével: a szamar vérsavójával. A tanár most kiadott jelentése szerint huszonöt beteg közül tizenkettő teljesen meggyógyult, tizenkettőnek állapota jelentékenyen javult és csak egy esetben kellett a kurát megszüntetni, mert káros hatással volt a páziensre. Viquerat dr. kijelentette, hogy a közönséges krónikus tuberkulózist csakis oly állat serumának befecskendezése által lehet gyógyítani, a mely a tuberkulózisnak ellent tud állani. Ilyen állat a szamar, amelynek bőre alá nagymennyiségű tuberkulózis anyagot lehet befecskendezni, a nélkül, hogy megbetegednék. Hat nétel a befecskendezés minden jele elmúlt. A szamar serumának tehát az a tulajdonsága, hogy megakadályozza a tuberkulózis kitörését. Viquerat kijelentései orvosi körökben nagy feltűnést kelentettek és a közönség is könnyen érthető érdeklődéssel várja a tudós kísérletének további eredményeit. Mind ezek, mind a több helyen folyamatban levő lö-serummal való kísérletek, melyek, ha a jelek nem csalnak, valóságos áldást hoznak a szenvedő emberiségre, annak a theoretikus mozgalomnak üdvös eredményei, amelyet a világ legnevesebb orvosi a budapesti VIII. közegészségügyi kongresszuson indítottak meg.

— „Nesztek zsidók receptció!” Pozsonyban tegnap este egy hóbertos mesterlegény nagy utcai botrányt okozott. A mikor ugyanis a zsidók hazamentek a zsinagógából, egyszerre valóságos közzapor hullott közéjük. Schwartz Fülöp kereskedőt egy kö homlokán találta s ekkor vad kiáltás hallatszott:

— Nesztek zsidók, receptció!

A megtámadottak csak most látták, hogy egy mesterlegény dobál rájuk egy kapuból s rárohantak. Az antiszemita legény erre lármazni kezdett, hogy ő „receptálni” akarja a zsidókat s most már ütlegelni kezdte Schwarz Fülöpöt. Ez sem hagyta magát s ekkor a támadó előrántotta kését és Schwartz Fülöpöt megszurta a combján. A rendőrség letartóztatta a merénylőt, ki Katzenbeck Lajosnak mondta magát.

— Huszonhat késszurás. Kegyetlen módon gyilkolta meg a feleségét egy munkás, azért, mert az nem akarta tűrni a férje rossz bánásmódját. Az eset így történt: Kovaliszka Károly bpesti vasuti kocsifényező még ezelőtt 11 évvel feleségül vette Rác Janka volt kasszirnőt, kit mindjárt az esküvő napján elvert s azóta folyvást bántotta. Az asszony 11 évben keresztül türe férje brutalitásait, de mult szombaton elszökött urától és kiment Erzsébetfalvára. Onnan azonban visszajött tegnap délután és férjével, — kinek, miután az megígérte, hogy megváltozik, megbocsátott — a délutánt elmulaták. Este ugy 8 óra tájban a férfi hazahívta nejét, ki engedelmekedett is. Alig értek azonban az álló-ut végén levő türes és elhagyatott ténre, Kovaliszka hirtelen megállt és odaszóltott feleségének:

— Imádkozzál, mert ütött a utolsó perced!

Ezzel egy hatalmas zsebkést rántott elő és a szegény asszonyt összeszurkálta s csak akkor hagyta abba, amikor áldozata már eszméletlenül roskadt le. A szerencsétlen nőn özszesen huszonhat szurás van, melyek között kettő feltétlenül halálos. Kovaliszka tette elkövetése után el akart menekülni, de egy a segélykiáltásokra odasiető katona elfogta. Kovaliszkánét haldokolva, hordágyon vitték be a közelben levő kórházba.

— **A serum alkalmazása Pécsen.** A difteritisz gyógyítására alkalmas vérsavóval Pécsen tett kísérletet. Dr. **Erreth Lajos**, a pécsi kórház igazgatója táviratilag rendelt a serumból, melynek hasznavehetőségét ki fogják próbálni. A magánorvosok közül dr. **Löwy Lipót** saját költségén rendelt egy adag vérsavót, mely 18 forintba került és ezzel tegnap tett először kísérletet. — Tény az, hogy a difteritiszes beteg gyermek állapota mára megjavult, de hogy ez a serum hatásának köszönhető-e, vagy pedig, hogy a difteritisz gyengébb alakban lépett fel, erre a kísérletező orvos pozitív választ nem adhat. Egyelőre valamennyi orvos és kórház **Meister Lucius** und **Brüning** cégtől, Frankfurt melletti **Hochst**ből hozták a szert és éppen a nagy kereslet drágítja azt úgy meg, hogy míg a gyártást máshol el nem kezdik, addig általános használatra a vérsavó nem számíthat. A gyár, melyben a serum most készül, milliókat fog rövid néhány hónap alatt beszébelni, mert minden irányból történnek rendelések.

— **Vacarescu kisasszony.** Annak idejében, mikor még **Carmen Sylva**, a románok költői lelkű királynéja, **Vacarescu Helen** kisasszony befolyása alatt állott, az egész világon arról az idilli viszonyról beszélt, amely a román trónörökös és **Vacarescu kisasszony** között kifejlődött. A viszony csakhamar véget ért, a mi tudvaleg a királynő lelkére végzetes hatást tett. Az idillt rég elfelejtették volna, ha most újra emlékeztetbe nem hozta volna egy bukaresti távirat, amely röviden jelenti, hogy **Vacarescu kisasszony** október 7-én a **Douma-Balte** templomban örök hűséget esküdött **Caragi Pálnak**. Ez volt az utolsó felvonása a virághírűvé vált bukaresti szerelmi idillnek.

— **Felsült szökevény.** Nemes **Horváth Antal**, a kit nagy összeköttetésekben nem szükködő családja besegített könyvelőnek a beledi takarékpénztárhoz, hamis takarékpénztári könyvek gyártására adta magát és takaros összegig rövidítette meg a beledi takarékpénztárt és a osztrák szövetséget. **Horváth Amerikába** készült, de a bécsi rendőrség elcsípte és **Sopronba** küldte. A soproni ügyészség börtönében várja most **Horváth** az osztó igazságot. De mintha nehezeze volna a várás, a napokban meg akart ugrani. Teletömte zsebeit ezellája köpőládájának kötörmelkeivel és mikor a börtönőr újra ezellájába kísérte a vizsgálóbíró szobájából, a kötörmeléket két kiadásban az ör arcába vágta és futásnak iramodott. **Horváth**, a ki könyvelősködése előtt a soproni vizsgálóbírónál volt írnok, nagyot látszott bizni helyi ismereteiben, de bizalmában felsült. Nem ért tovább, csak a hosszu folyosó második fordulójáig, itt elfogták és most már vasra yerva órzik, hogy újabb szökési kísérletet ne teheszen.

— **Hő- és légmérés.** Időjárás. A főorvos jelentése szerint Aradon az elmúlt szeptember hónap a hőmérséklet magas állása $C^{\circ} + 33.8$ szeptember 4-én délután, legalantabb állása $C^{\circ} + 8.8$ szeptember 16-án éjjel jegyeztették. A légmérő állása 771.2 milliméter legmagas és 754.3 milliméter legalantabb pont között ingadozott. Az időjárás tulnyomólag száraz, napközben meleg, derült és esendes volt, a hó utolsó felében esett 10 nap, csöpegett egyszer, égháború volt kétszer, köd ereszkedett háromszor. A csapadék magassága 78 milliméter. Uralgó szélirány volt a nyugati.

— **Pályázatok.** A segesvári pénzügyigazgatósnál pénzügyi titkári állás 14 nap alatt. A beregátszi törvényszéknél bírói állás két hét alatt. Felső-Józsaán postamesteri állás három hét alatt. A nagyváradai adóhivatalnál ellenőri állás két hét alatt. Csételeken postamesteri állás három hét alatt.

— **x—60000 forint** a főnyeremény a lembergi kiállításai sorsjegyeknél, mely 10%, levonást után készpénzben fizetteik ki. Figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy a húzás már október 18-án lesz.

HYMEN.

Szathmáry Iván. Szentleányfalva község derék új jegyzője, ma déli fél 12 órákor esküszik örök hűséget a minoriták aradi templomában. **Balás Lujza** kisasszonynak, özv. **Marossi Károlyné** urnó kedves és szép neveltányának. **Násznagyok** lesznek: **Pozsagay Lajos** dr. városi főorvos és **Bund Henrik** főszámvevő.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi korcsolyázó-egylet szombaton október hó 13. d. e. fél 12 órákor a

kaszinó-egylet helyiségében (Vass-szálloda) választmányi gyűlést tart.

* **A Kőlcsey-egyesület** választmánya tegnap délután ülésezett **Szóllósy Károly** elnöke alatt. Az ülésen jelen voltak: **Peckár Károly, Bray Lajos, Ortutay Béla, Somogyi Gyula, Laukó Albert, Buja Sándor, Posgay Lajos dr. Lendvay Sándor.** Az ülés megnyitása után **Szóllósy** az elnöki szónok beszámolt ama kiküldetésük eredményéről, melyet a vidéki magyar egyesületek létesítése végett tettek. Eszerint **Giogovány** az elnöki fog. Világosan pedig **Böhm L.** kezdeményezésére már létezik is az. Ezután **Laukó Albert** a pénztári jelentést olvasta fel szeptember hóról. Eszerint a bevétel 2756 frt 43 kr., kiadás 100 frt 81 kr., így az egyesület vagyona 2654 frt 62 kr. Ezután a hónapához egy hétre, tehát f. hó 24-én megtartandó rendkívüli közgyűlés tárgysorozatát készítették elő. A tárgysorozat ez: az új szabályok alapján a muzeum-bizottság, a közmívelődési bizottság, s a nemzeti ünnepélyek rendezését eszközöző bizottságok megválasztása, a számvizsgáló bizottság jelentése, végül az alelnök választás. Ülés zár a előtt a következő új tagokat vették fel az egyesület kebelébe: **Bilkei Adolf**, özv. **Lázár Emilia**, **Kormos Adolf**, **Ferenczy Miksa**, **Keller Gyula**, **Hermann János dr.**, **Demkó Géza**, **Láng Viktor**, **Mülek Lajos**, **Petrovits Arzén**, **Székely Salamon.**

MULATSÁGOK.

(=) **Táncmulatság a waggonyárban.** Az aradi waggonyári tűzoltókár általunk már jelzett fényes szüreti ünnepélye ma, szombaton este lesz megtartva a waggonyári vendéglő disztermében. A sikerültnak ígérkező mulatságra ismételen felhívjuk a közönség figyelmét, annál is inkább, mert a vigalom tiszta jövedelmét a tűzoltó-alap javára fordítja a derék egyesület. A rendezés mindig elkövet arra nézve, hogy a közönség kényelmét előmozdítsa. Erre vonatkozólag megemlítyük, hogy a vasutól lövönat fog közlekedni a waggonyárig és a pálya lámpionokkal lesz kivilágítva fényesen. Személyjegyek ára 1 frt.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Október 13. (Szombat) **Otthon**, színmű. (Másodszor.)

Október 14. (Vasárnap) Délután **Ördögűző** huszárjáték. Este **Asszony verveje**, népszínmű. (Elsőször.)

Otthon.

— Premier. —

(k) **A mit** a „Becsület“ és „Sodoma pusztulása“ után **Sudermann** től vártunk, azt az „Otthon“-ban fényesen beigazoltunk láttuk.

Az az erős realizmus, melyet a **Becsületben** és **Sodoma pusztulásában** láttunk, ott buzogott a tegnapi este színpadra került **Otthonban** is.

A történet dióhéjban foglalt, vázlatos meséjét, melyet csak az epizódjelenetek tarkítanak, már lapunk tegnapi számában közöltük, most csak az előadásról referálunk.

A tegnapi előadás általános nivója igen jó volt. Az a két különböző felfogása az erkölcsről, mely **Magda**, a világ-leány és **Schwartz**e, a megcsontosodott katona ajkáról elhangzik a dráma folyamán, élesen válik ki a mese keretéből és hogy ez a két óriásilag különböző erkölcs úgy domborult ki, ebben **Angyal Ilkának** és **Gál Gyulának** van érdeme.

Tudtuk érteni a becsületén mákszemnyi foltot nem tűrő **Schwartz**e e szavait, midőn leányára, az elbukott leányára e szavakkal kiált: te egy katonatiszt leánya vagy; de tudtuk érteni egyuttal annak a leánynak is a felfogását a becsületről, mikor arról, s magáról egyedül önön magának akart számolni, hiszen őt a világ így neveite.

Es hogy ezt megtudtuk érteni, ebben éppen annyi érdeme van **Sudermannnak**, mint a játszó, a szerepet creáló színészeknek.

Novák Irén, a szigorú, erkölcsös levegő virága, **Lubrin** c. Julia a férjét félve tisztelő feleség beillettek nagyon jól az **Otthonnak** **Schwartz**e alkotta világnézetébe.

Fenyvesi, a léha gavallér alakítását ki csak a végső szükségben határozza el magát arra, hogy ifjusága bűnét helyre hozza, nagy elegánzia jellemezte.

Rónaszkyné sok humortól duzzadó szerepét kiaknázta, bár néha a sokszor hangzottatt „őreg néni“ nagyon fiatalos volt.

Balassa Jenő a szerelmes, szenvedő és keservében megalázkodó lutheránus papot a töle megszokott rutinnal adta, míg **Tompabán** az igazi szerelmes férfit láttuk.

A tegnapi premiert a sikerültek közé lehet számítani, hol ugy az egyesek alakítása, mint az összjáték jó volt.

* **Ide szerződött színészek.** Az aradi társulat igazgatója, **Leszka** András már megkezdte a szerződtetéseket a következő szezonra. A dolog ugyan még kissé korainak látszik, de hát a jó színész kapós, s nem szeretné azokat elveszíteni. Így **Fóris Pista**, **Gál Gyula** és **Delli Emma** társulatunk a három jelestehetőségű tagja tegnap újabb egy évre aláírták a szerződést Aradra. **Gál Gyulát** **Ditrői** is csábította, s nagy gázsit ígért neki, **Gál** azonban szivesebben maradt mi körünkben, hiszen mi nálunk itthon van.

* **Egy államtitkar a vidéki színészetért.** **Gyulai** levelezők írja a következőket: **Hajdu István** a legfiatalabb színigazgató ugyan csak malőrösen kezdi pályáját. **Csabán** kívánta társulatát bemutatni és már ki is tüzte első előadásul a „**Piros bugyellár**“-t. Az ottani szolgabírószék azonban betiltotta az előadást, mert **Hajdu** csak a színészeti kormánytanács konzesszióját és nem miniszteri engedélyt mutatva be. A megjéjett színigazgató az első vonattal felszaladt **Budapestre** és **Beiszig** államtitkarnál előadta baját. Az államtitkárt ugy látszik a megrekedt **Thaliának** sorsa meghatotta, mert azonnal ezt a sürgönyt küldötte a megyei hatóság közvetítésével a szolgabírószéknek: „**A magyar színészetnek** nem zátonyra juttatása, hanem missziója betöltésének érdekében jóakaratu segítséget vár a közgazgatási hivataloktól, különösen oly helyeken, mint **Csabán**, a hol a magyar színészet nemzeti misszióját kétszeresen terjeszti. „**Játékengedély** adandó.“ **Azóta** játszanak is a színházban és a közönség fei is karolta a derék társulatot.

TÁVIRATOK.

Belépés a szabadelvű pártba.

Budapest, október 12. (Saj. tud. táv.) Mint illetékes forrásból értesülünk, nem **Kullmann János** az egyedüli, aki belép a szabadelvű pártba. **Kullmant**, aki tegnap jelentette be **Podmaniczky Frigyes** br. elnöknél belépését a szabadelvű pártba, közelebbről követni fogják még néhányan, de a belépők közül egy sem azok közül valók, akik a szabadelvű klubból kiléptek.

Szilágyi Pozsonyban.

Budapest, október 12. (Saját tud. táv.) **Szilágyi Dezső** igazságügyminiszter ma délután 2 órákor elutazott **Pozsonyba**, választói közé, hogy elmondja régóta halasztott beszámolóját. Már érkezése előtt híret hallotta, hogy a pozsonyi **Apponyisták**, vezérük kudarczáért akként akarják magukat kárpótolni, hogy **Szilágyi** ellen tüntetni fognak. Bár ennek híret a miniszter már elutazása előtt tudta, ez a körülmény nem ténitette el utazási szándékától. Ugy gondolkozott nyilván, hogy hiszen a szegény **Apponyistáknak** ugy is vajmi kevés öröm kínálkozik, hát ezt az egy kínálkozó örömet lelkeltenség volna megrontani. Hadd tüntessenek és örüljenek!

Pozsony, október 12. (Saj. tud. táv.) **Szilágyi** miniszter a gyorsvonattal félhatkor ideérkezett. A pályaudvarban nagy számú közönség lelkesült éljenzéssel fogadta. A miniszter fogadására megjelentek **Szatavszky** főispán és a hatóságok testüle tileg. **Dröxler** polgármester üdvözölte szavaira a miniszter szívélyesen válaszolt — **Szilágyi** gróf **Pálffy** négyes fogatára ült s ezzel a szállodába

hajtatott. Hosszu kocsisor követte. A fellobogózott utcákon nagyszámu közönség várt a miniszterre. A tervezett ellentüntetésből nem lehetett észrevenni semmit. Holnap délelött beszámoló.

Hölgyek a löversenyeken.

Budapest, október 12. (Saj. tud. táv.) Erdekes, hogy a jockey-klub igazgatósága, mint a turfon tegnap beszéltek, a versenyeken a nagy tribünre ezentul hölgyeket csak külön meghívóval fog fölbozsítani. — Ez intézkedés nagyon kívánatos, mert bizonyos körök eddig fölötte kellemetlen számmal és viselkedéssel terrorizálták a nagy tribün hölgyközönségét.

A szerb király Budapesten.

Budapest, október 12. (Saj. tud. táv.) Sándor szerb király budapesti tartózkodása alatt meglátogatja a Margitszigetet, a tudományos akadémiát, a nemzeti muzeum összes osztályait, a Fesztly-féle körképet, a közraktárat, az elevátorokat és azonkivül egy kis utat tesz a Dunán, hogy onnan a fővárost meglekintse. Sándor szerb király a várpalota első emeletének balszárnyán levő vendégtermeket foglalja el és itt tartózkodása alatt József főherczeg is itt fog időzni.

A „Magyar Állam” és a katolikusk főpapság.

Budapest, október 12. (Saj. tud. táv.) A „Magyar Állam” derült cikkben, keneteljes hangon írja meg, hogy a katolikusk főpapság a királyhoz benyújtotta a liberális javaslatok elleni feliratát. A feliratot a legutóbbi püspöki értekezlet egyhangulag elfogadta, — s ebben kéri a fölterjesztendő javaslatoktól a szentesítés megtagadását. — A konferencia után Vaszary jelentkezett a királynál a felirat átnyújtása végett. A „Magyar Állam” föl hívja a katolikuskokat, hogy imádkozzanak a királyért, nyilván, hogy ne szentesitse a javaslatokat.

A szerb miniszterválság.

Belgrad, október 12. (Saj. tud. táv.) Nikolajevics miniszterelnök ez előtt három nappal, mielőtt a király Nischből elutazott volna, bejelentette lemondását, a király azonban a lemondást még nem fogadta el. Döntés egyáltalában csak akkor várható, mikor a király külföldi utjáról Szerbiába visszatér.

Felmentett hírlapírók.

Páris, Október, 12. (Saját tud. táv.) A „Petit Corporal” igazgatóját és szerkesztőjét, kik a bíróságot sértő cikkek miatt vád alá helyeztettek, az esküdtszék felmentette.

A japán-kínai harcstérről.

London, október 12. (Saj. tud. táv.) Yamayata tábornagy, mihelyt a japán hadsereg chinai területre lép, proklamációt fog intézni a chinaiakhoz, melyben biztosítja őket, hogy életök és vagyonuk meg lesz kímélve.

A csár utban.

Konstantinápoly, október 12. (Saj. tud. táv.) Az itteni orosz nagykövet egyik atachéjával a Bosporus torkolatába a csár elé utazik, hogy őt megérkezésekor ott üdvözölje.

A csári pár látogatása.

Pétervár, Október. 12. (Saj. tud. táv.) A hivatalos lap jelenti, hogy a csár és

czárné tegnap meglátogatták Kassandrát, hol másfél óráig időztek. Livádiába visszatérve Joltán keresztül hajtatott, melynek utcáit nagy közönség lepte el.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktözsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. — Budapest, október 12.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékeltent kínáltak, a vételkedv szintén jó volt, mire az irányzat megszilárdult, elkelt 40,000 mm. jól tartott napi áraikon.

	mmásza	kg	ft
Tiszavidéki	100	82.	6.60
"	100	82.	6.62 1/2
"	400	82.	6.60
"	100	81.5	6.60
"	600	81.5	6.65
"	200	81.5	6.62 1/2
"	100	81.5	6.50
"	800	81.5	6.60
Bajai	1000	79.	6.50
"	700	78.5	6.30
Bánáti	4100	80.	6.47 1/2
"	500	80.	6.52 1/2
"	7100	79.	6.40
"	4000	79.	6.32 1/2
Fehérmegyei	500	80.	6.5 1/2
"	500	79.5	6.45
Becskereki	3900	79.	6.4
Pancsovai	4800	78.4	6.32 1/2
Dunai	480	76.	6.25
Oláh	500	79.5	6.35
Serlei	3000	79.5	6.30
Zab	100	6.20	6.20
"	100	6.15	6.15
"	100	6.	6.
"	100	5.95	5.95
"	200	5.7 1/2	5.7 1/2

Határidőüzlet: Amerikából ma is lanya ártolymokat jelentettek, nálunk azonban teljesen változatlan volt. Az üzlet buzában a tegnap esti zárlaton indult s így zárult is. Tengeri szintén változatlanul indult s mérsékelt forgalom mellett változatlanul zárult. Zab és rozs élénk üzlet mellett valamivel szilárdabban.

Zárul 12 órakor:

Buza márczius-április 1894	6.20-6.21
Buza szeptember-október 1894	6.70-6.71
Tengeri május-junius 1894	5.85-5.87
Tengeri őszre	6.20-6.21
Zab márczius-április 1894	6.06-6.08
Zab őszre	5.79-5.81
Káposztarepe	11.15-11.25

Külföld: New-York: buzára 1/2 — 5/8, tengerire 5/8 — 3/4, lanyaább, Chicago: buzára 1/2 — 5/8, tengerire 5/8 — 3/4 lanyaább, Páris csendes, London üzlettelien, Liverpool élénk.

Ertéktözsde: Igen szilárdan indult, később külföldi gyengébb jegyzésekre s az itteni gyengülő vásárlási kedvre, ugy a nemzetközi, mint a helyi papírok kissé meglanyhultak.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	365.—
Magyar hitelrészvény	463. 1/2
Osztrák államvasut	366.—
Rima-Murányi	263.—
Déli vasut	107.—

= Az aradi kereskedelmi és iparkamara irodájában a hivatalos órák alatt betekinthező: A temesvári cs. és kir. 7-ik hadtest hadbiztoságának hirdetménye különféle gyapju, fehér-, szürke-, zsák és málhakótél-rongyok eladása tárgyában, (4861 szám.)

= Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi okt. hó 11-én. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Óreg nehéz (páronkint 400 kg-ron felüli súlyban) 40.—40.5 krig. Óreg közép (páronkint 300—400 kilogrammu súlyban) 40.—40.5 krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 41.5—42 krig. Fialat közép (pkint 251—320 kilogr. súlyban) 42.5.—43. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ig terjedő súlyban) 46.—47 krig. II. Magyar s z e d e r t: Nehéz (páronkint 280 kg-ron felüli súlyban) 40.—41.5 krig. — Közép (pkint 220—280 kg-ig terjedő súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ig terjedő súlyban) 46.—47 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kg- felüli súlyban) 41.5—42. krig. Közép (páronkint 220--260 kg-ig terjedő súlyban) 41.5—42 krig. — Könnyű (páronkint 220 kg-ig terjedő súlyban) 41.—42.5 krig. Sertésleltés szám 1894. okt. hó 9-én volt készlet 174,801 darab. 1894. október hó 10-én felhajtattott: 1975 drb. 1894. október 10 én elszállitatott 3825 drb. 1894. okt. 11-én maradt készletben 172,950 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: Lanya.

S z e s z ü z l e t .

— Október 12. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 52.50, kicsiryon 53.— hordó nélkül per 100 liter 1/2 beleszerve 35 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatozsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. — Budapest, október 12. d. u. 5 óra.

F. a. j.	Irányzat	100 kg. ár	rtól	frtig
Buza bánági uj	. . . . .	6.25	6.50	
Buza tiszavidéki	. . . . .	6.20	6.55	
Buza pestvidéki	. . . . .	6.25	6.50	
Buza fejérmegyei	. . . . .	6.25	6.50	
Buza bácskai	. . . . .	6.35	6.60	
Rozs uj, I-ső rendü	. . . . .	5.20	5.36	
Rozs uj, II-od rendü	. . . . .	5.15	5.20	
Arpa takarmány	. . . . .	5.70	6.10	
Arpa ögetni való	. . . . .	6.35	7.10	
Arpa sörfőzdei	. . . . .	7.30	8.40	
Zab	. . . . .	5.75	6.10	
Tengeri bánági	. . . . .	6.20	6.25	
Tengeri másncmü	. . . . .	6.20	6.25	
Káposzta-repeze bánági	. . . . .	9.40	9.75	
Köles	. . . . .	—	—	
Buza szept.-okt.	. . . . .	6.19	6.21	
Buza márcz.-ápr.	. . . . .	6.70	6.72	
Buza máj.-jun.	. . . . .	—	—	
Rozs szept.-okt	. . . . .	5.30	5.32	
Tengeri jul.-aug.	. . . . .	—	—	
Tengeri aug.-szept.	. . . . .	—	—	
Tengeri októberre	. . . . .	6.20	6.25	
Zab márcz.-ápr.	. . . . .	6.07	6.09	
Zab szept.-okt.	. . . . .	5.81	5.83	
Káposzta-repeze aug.-szept. 1894.	. . . . .	—	—	

Aradvarosi

színház.

Evadbérllet
15. szám.

Havibérllet
15. szám.

Szombaton, 1894. október 13-án

OTTHON.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Sudermann Herman. Fordította: Márkus Miksa.

SZEMÉLYEK:

Schwartz, nyugalmazott alezredes . . . . . Gál Gyula.
Magda, első házasságbeli leánya . . . . . Angyal Ilka.
Mariaska, első házasságbeli leánya . . . . . Novák Irén.
Augusta, második neje . . . . . Lubrinosz J.
Wendlovsky Francziska, Augusta testvére Rónassókiné.
Wendlovsky Miksa, hadnagy . . . . . Tompa K.
Hafterdingk, lelkész . . . . . Balassa J.
Dr. Keller, kormánytanácsos . . . . . Fenyvessi E.
Beckmann, nyugalmazott tanár . . . . . Szendröy M.
Klebs, nyugalmazott tábornok . . . . . Csátár Gy.
Klebs, ő. neje . . . . . Pajor A.
Teréz, szobaleány . . . . . Körösi J.

Kezdeté 7 órakor.

VIZJELZÉS.

1894. évi október hó 12-én reggel 8 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzn.

Észlelési állomás	Hőmérséklet C°	Időjárás	Vízállás	
			oztimétr.	óztimétr.
Branyoska	+ 12°	borult	+ 4	—
Arad	+ 13°	borult	— 114	—
Makó	+ 15°	felhős	— 14	—
Szeged	+ 11°	ködös	+ 22	—
Gyoma	—	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1894. október 12.

A m. kir. folyamamérőski hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Október 12. —

Fehér Kereszt szálloda: Dr. Hasianu J., Buttyin. Greiner M. kereskedő, Budapest. Back Adolf magánzó, Szarvas. Koppély Géza magánzó, Budapest. Turek József, Borosseb.

Vass szálloda: Lázár Ernő ügyvéd, Lippa. Scherbán Koszta birtokos, Lippa. Stänger Róbert vállalkozó, Temesvár. Dr. Hideg Kálmán tanár, Arad. Dániel József birtokos, Székács.

Nádor szálloda: Scherox Ede kereskedő, Nagyhalma. Gábor Mátyás kir. aljásbíró, Bereczk. Wittich Sándor főszolgabíró, Karánsebes.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9-02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírre tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2⁰/₁₀₀, 26 fél évi törlesztésre 7¹/₂⁰/₁₀₀, melyből tőke törlesztésre 1¹/₂⁰/₁₀₀ fordítottatik. 32 évi törlesztésre 7⁰/₁₀₀, amelyből a tőkétörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

13137 | 1894. k. h.

3-3.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem a mészáros és hentes iparosokat, báránnyavágókat, hogy a hús szállítására használni szokott kocsik és gyékénnyakarók tisztaságára különös gondot fordítsanak, miután a tisztátalan szennyes kocsiknak használata a vágóhídi igazgató ur által a tölem nyert felhatalmazás folytán megengedetni nem fog.

Továbbá figyelmeztetem mindazokat, kik a vágóhídon megjelennek, hogy a vágóhídi igazgató ur által a köztisztaság érdekében kiadott intézkedéseket a következmények terhe alatt pontosan betartani és követni tartoznak.

Kelt Aradon, 1894. évi szeptember hó 24-én a város r. kapitányi hivatala, mint I-ső fokú egészségügyi hatóság.

Sarlot,
főkapitány.

13136/894. k. h.

3-3.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszerium a f. évi 78486. sz. a. kelt körrendeletével a kolera járvány megállításának érdekében a Máramaros vármegyéből esetleg érkező utasoknak orvosi megfigyelés alá vételét rendelve el, felhívom a helybeli összes nyilvános helyek, vendéglők tulajdonosait, nemkülönböztetve a magánosokat, hogy a hozzájuk megállított máramaros megyei utasokat a kapitányi hivatalnál bármely időben, a következmények terhe alatt bejelentessék.

Arad, 1894. szeptember hó 23-án.

Sarlot Domokos
főkapitány.**Arlejtési hirdetmény.**

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Kossuth-utcai honvéd laktanyában lévő 35, 39, 40, 42. és 44. sz. századraktárak ablakainak hazalráccsal és vasháddal bevont fatáblákkal való ellátása iránt f. é. október hó 15-én d. e. 10 órakor arlejtést tart.

Kikiáltási ár 209 frt

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli- és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi október hó 8-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs Rezső,

aljegyző.

15537/I. 94. szám.

1-3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége a vonalai részére az 1895. esetleg 1896. és 1897. éveken szükséges pályafentartási fák szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az 1895. évben szükséges mennyiség megközelítőleg a következő:

60.0 köbméter erdei fenyő deszka, 15.0 kbmt. jegenye fenyő deszka, 82.0 kbmt. lucz fenyő deszka, 38.0 kbmt vágott lucz fenyőfa, 120.0 kbm. faragott puhafa, 2500 drb. kerítés sűrítési lécz puhafából, 37760 fmtr. vágott lécz puhafából, 985 drb. kerítési oszlop tölgyfából, 6.0 kbmt. szurok fenyő palló, 36.0 kbmt. erdei fenyő palló, 37.0 kbmt. jegenye fenyő palló, 14.0 kbmt. lucz fenyő palló, 3433 fmtr. puhafarud, 3600 fm. kerítési rud puhafából, 120,000 drb. fedő zsindey.

A tényleg szállítandó fáknak pontos mennyisége és mérete szállítóval legkésőbb f. évi november hó 15-ig fognak közöltetni. az 1896. és 1897. éveken szállítandó fak ugyancsak az előző év november havában fognak megrendelteni.

A faneműek az 1895., illetve 1896. és 1897. évi április hó végéig szállítandók be.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a tényleges megrendelés alkalmával fenti, csak tájékoztul szolgáló mennyiségnél 30%-al többet vagy kevesebbet rendelhessen.

Az ajánlatok f. é. október hó 15-én déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség általános osztályánál, a bánatpénz pedig 1894. évi október 14-én déli 12 óráig teendő le a szegedi üzletvezetőség gyűjtőfőpénztáránál.

A részletes feltételek és a méretjegyzék az üzletvezetőségnek és a kereskedelmi és iparkamarának megtekinthetők s a szegedi üzletvezetőség által díjtalanul kiszolgáltatóknak, az általános szállítási és a pályafentartási fák szállítására vonatkozó különleges feltételek az üzletvezetőségeknek szintén megtekinthetők, illetve a megállapított áron a budapesti nyomtatványtárnál megszerezhetők.

Szeged, 1894. szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.**Hirdetmény.**

Arad sz. kir. város közönségének 1895-ik évről vonatkozó költségeloirányzata úgy a városi tisztai nyugdíjalapnak 1895. évi költségeloirányzata, a tanácsnak és a hármass bizottságnak üléséről felvett jegyzőkönyvek, valamint a bevétel és kiadás teteleit felvilágosító mellékletek f. évi szeptember hó 20-ik napjától f. évi október hó 4-ik napjáig bezárólag a városi tanácsstermében közzételezésre kitétetnek.

Szabadságában áll azokat az adózó polgároknak megtekinteni s azokra észrevételeiket írásban a f. évi október hó 10-én tartandó rendes közgyűlés előtt 5 nappal a tanácshoz be-terjeszteni.

Arad, 1894. szeptember 19-én.

A városi tanács.

11587/1894.

3-3

Hirdetés.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszteriumnak 39102/II. 894. sz. a. kelt rendelete nyomán az érdekeltk figyelmeztetése céljából ezennel közhírre teszszük, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter intézkedése folytán a hazai vasutak a folyó évi október hóban Bécsben tartandó nemzetközi ménszemplére teherárúért szállítandó mének után az általános díj-szabási határozmányok (I. rész) 153. lapján a kiállítás állatokra néve megállapított kedvezményit, az ugyanezen alkalomból gyorsárúként szállítandó mének után pedig a kedvezményes teheráru díjtételeket 50% felemelve fogják alkalmazni.

A szóban lévő ménszállítványokat illetőleg az osztrák területen fekvő vasuti vonalokon és ugyanezen kedvezmények nyerednek alkalmazást.

A kedvezmények számszerű mértéke és alkalmazásának módozatai bármely vasuti állomáson megtekinthetők.

Arad, 1894. évi julius hó 28-án.

A városi tanács.**Hirdetmény.**

A kolera járvány behurcolásának megakadályozása, valamint a járvány befogadása és terjesztésére alkalmas ártalmak eltávolítása érdekében a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak f. évi 78571. sz. a. kiadott körrendelete alapján a következő óvrendszabályok kövételét és pontos betartását rendeltem el:

1. Vendégfogadósok, korcsmárosok, magán és iparos szállók tulajdonosai, egyletek és intézetek, nemkülönböztetve mindazon magánosok, kik idegen utasoknak, iparos segédeknek, munkásoknak vagy más idegeneknek szállást adnak, kötelesek a Gácsországból, Bukovinából, nemkülönböztetve a Máramaros vármegyéből érkező utasokat a beszállásuk után azonnal soron kívül, a napnak vagy éjnek bármely szakában a rendőrkapitányi hivatalnál bejelenteni;

2. vendégfogadók, korcsmák és több lakót magokban foglaló házak tulajdonosai kötelesek a trágyát és szemetet az udvarokból minden nap, a kisebb házak tulajdonosai pedig minden harmadnap kihordatni, az udvart és házelejét, folyókákat naponta felsépergetni, szemetes vermet, emésztő gödröt, vizlevezető folyókákat naponta mésztejjel fertőtleníteni;

3. az utcára, vagy folyókába szennyes vizet önteni, elhullott állatot, vagy bármely állati és egyéb hulladékot kidobni a legszigorubb büntetés terhe alatt tilos;

4. minden háztulajdonos köteles árnyékszékét, ha az egy éve nem tisztított, sürgősen kitisztíttatni, udvarán egy kádha mésztejet tartani (1 rész nyers mész 5 rész vízbe megolva) s ezen folyadékából az árnyékszékebe minden ültőhelyre 5-5 litert számítva, harmadnapként beönteni;

5. a lakosztályok tisztán tartandók, a szobák reggel és este jól szellőztetendők;

6. szűk udvari házak kapui kora reggeltől késő estig tárva tartandók;

7. a kutak tisztán tartandók, fedéllel ellátandók s azok közelében azok vízával mosni sem ruhát, sem edényt nem szabad. A kutak mellett netán levő gödrös helyek tisztá földdel feltöltendők, a pocsolyák felszárítandók, a szárnnyas állatok fürösztői a kuttól eltávolítandók, nehogy a kut vize a szennyes viz leszivárgása által ivásra alkalmatlanná válják. A rossz vizű kutak használata mellőzendő s csak a megjelölt jóvizű kutak víze élvezendő. Ugyszintén kerülendő a Maros folyó vízének élvezetre való használata, elkerülhetlen esetben használva előbb felforraltandó, aztán kihűtendő, mert köztudomású, hogy a folyó vizek élvezete terjeszti a ragály csiráit;

8. a mészárszékek, hentesek, ugyszintén a piacron áruó hentesek vágótokéi, asztalai és a mérlegek, nemkülönböztetve a vendéglősök, korcsmárosok, cukrászok és ételkifőzők asztalai, edényei a legtisztábbban tartandók, megromlott húst, hamisított tejet vagy éretlen, romlott gyümölcsöt (a párolásra szánt félérett kivételével) üzleti helyiségekben vagy piaccon elárúsítani, forgalomba hozni a legszigorubb büntetés terhe alatt tiltatik, élvezetre nem alkalmas tápszeret elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak;

9. a ragályfogó áruk raktárai, mint csont és rongy gyűjtő telepek állandóan fertőtleníttendők s tisztán tartásukra kiváló gond fordítandó;

10. a sertés hizlaló telepek, sertés olak, istállók, szárnyas állatok ketrecei tisztán tartandók;

11. nem élő, de még friss halak árulása csak d. u. 4 óráig engedtetik meg. Az el nem árusított halak pedig a már kiadott meghagyásban foglalt módon megszarítandók;

12. bérkocsik, fuvarosok és a közuti lovasu állóhelyei, egy a városban, mint a vasuti állomásonál naponta többször felséprendők, a trágya eltávolítandó és a külön kiadott utasításhoz képest mésztejjel fertőtleníttendők;

13. a lakosság által a legelső alkalommal észrevett gyanus, hasmenéssel vagy hányással járó megbetegedés a rendőrkapitányi, illetve orvosi hivatalnál azonnal bejelentendő.

Kik a jelen hirdetményben foglalt óvintézkedéseket nem foganatosítják, kihágást követnek el és az 1876. évi XIV. t. cz. 7. §-ában előirt pénzbírsággal fognak büntettetni.

Az óvintézkedések foganatosításának ellenőrzésére az összes rendőri személyzet utasítottatik.

Kelt Aradon, 1894. évi szeptember hó 24-én, a város r. kapitányi hivatala mint I-ső fokú egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos
főkapitány.

20744/1894.

2-3.

18729/1894.

Hirdetmény.

A nagymélt. földművelésügyi m. kir. miniszter ur 59434/94. sz. a. kibocsátott rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Franciaországban a szőlőnek egy újabb veszedelmes betegsége, a gommos bacillára lépett fel, minél fogva szőlővesszőket sem Franciaországból, a külföldről általában, sem pedig Horvát-Szlavonországból behozatni a nagymélt. földművelésügyi miniszter ur engedélye nélkül nem lehet, mert ha a magas engedély nélkül hozatnék be a szőlő vessző, nem csak a vessző fog megsemmisülni, de azon felül a megrendelő, továbbító és szállító is meg fog büntettetni,

Arad, 1894. október 10.

A városi tanács.

12727/894. k. h.

3-3

Hirdetmény.

Az iparhatósági megbízottak újbóli megválasztása czéljából az ipartörvény 172. §-a értelmében kiadott 52211/885. számú földművelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministeri rendelet alapján Arad sz. kir. város területén levő összes önálló kereskedők és iparosok névjajstroma összeállítván, az jelenleg a rendőrkapitányi hivatal iparügyi osztályánál közszemlére ki van téve, miről is az érdekeltek azon észrevétel mellett értesítenek, hogy az összeállítás ellen emelhető, felszólalások f. évi november hó 15-ig ezen iparhatóságnál írásban adhatók be.

Kelt Aradon 1894. szeptember hó 15-én, a város rendőrkapitányasága mint I-ső foku iparhatóság.

Sarlot Domokos
főkapitány.

7/1894. pm.

3-3.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Arad sz. kir. város közönsége az éldvíz-csatornába torkolló utczaai csatornák mint vizümvek engedélyezése s vizikönyvbé bevezetése iránt folyamodván, a kérvényt mellékletei s a kulturmérnöki hivatal, mint hatósági szakértő észrevételeivel együtt hivatalomban a folyó hó 15-től számítandó 30 napra közszemlére kiteszeni s annak tárgyalására határidőül 1894. évi október hó 22-ik napjának d. e. 10 óráját kitűzöm, a tárgyalás helyéül pedig a város székházának tanácsstermét kijelelem.

Egyidejűleg az érdekelteket felhívom, hogy a kérvény tekintetében netán teendő észrevételeiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban akár a tárgyalásnál szóval vagy írásban adják elő, minthogy ellen esethen a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1894. évi szeptember hó 12.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszterium 51252/94. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Horvát-Szlavonországban a ragadós száj- és körömfájás nagyobb mértékben lépett fel, — a hasított körmű állatoknak (szarvasmarha, juh, kecske és sertés) Horvát-Szlavonországból Magyarországra való behozatala, további intézkedésig tiltatik.

Arad, 1894. szeptember 15.

A városi tanács.

16440/1894. sz.

3-3

Pályázati hirdetmény.

Aradon a szabadság-téren az aradi 13 vértanu emlékére emelt szobor körül kovacsolt vasból készítendő kerítés tervének és költségvetésének elkészítésére ezennel pályázat nyitattik.

A feltételek a következők:

1. A vaskerítésnek czélja, hogy a szoborhoz gyermekek és állatok, valamint avatlatlan egyének könnyen hozzá ne férjenek; minél fogva a kerítésnek a csinos kivitel mellett megfelelő erősségűnek kell lennie, s így oly díszítőelemek, a melyek könnyen törhetőek, mellőzendők.

A kerítés magassága 80 cztm. a melynek zápjai s díszítő czírádái lehetőleg ritkán egy illesztendő össze, hogy azok által a szobor talapzata el ne takartassék.

A kerítés 25 cztm. magas s 25 cztm. széles szürke sléziai oszított márványból készü-lendő talpköre helyzetetük, a mely talpköböl 5 cztm. a burkolat alá fogván esni, a kerítés a talpkövel együtt egy méter magas leund

2. A benyújtandó tervek következők: alaprajz 1:100 léptékben, oldal nézet a leghosszabb oldal felől nézve 1:50-hez és egy teljes keret részletrajz 1:10 léptékben; a tervek mindegyike pontosan és lehető részletesen cottirozandó.

3. A tervekhez pontos és részletes költségvetés készítendő; a kerítésnek egységes ára s súlyja folyó metereknél kitüntetendő.

4. A három legjobbnak talált terv közül az 1-ső 150 frt, a 2-ik 100 frt, a 3-ik 50 frttal díjaztatik.

5. A pálya bíróság utólag fog megalakítani.

6. A tervek és költségvetés folyó évi október hó 15-ig Arad sz. kir. város polgármesteréhez jelíges levél kíséretében benyújtandók a hol a szobor és a bekerítendő terület helyszínrajza is megkapható.

7. A díjazott tervek Arad sz. kir. város tulajdonává válnak, a melyek közül kivitelre tetszés szerint választhat.

A szobor bizottság 1894. évi augusztus hó 6-án tartott üléséből.

Salacz Gyula
polgármester, bizottsági elnök

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek he6 hidrelelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszoruztak. Mind az 6 világrészen el van torjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr Hager javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnöttek számára. Egy üveg 75 kr.
Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Barmely fogfájást azonnal megcsüntet. 1 üveg 35 kr
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenöcs. Az arason mutatkozó szeptil elüzésére a legalkalmasabb szer, mely bőro szeptil hatásában minden más szer felülmul. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anocmin. A lábizzadás és fejtörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor Kötü minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinó-éjéből. Ara 1 üvegnek 3 és frt.

Ménesi aszúbor Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 krajcsár.

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin- és vasoxydtartalommal. Egy 30 centilit. üveg 1 frt.

Fepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek Fűst és szag nélkül, vörösfőhéj és sárga színben. Egy kr 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertyafénytel. Hat percizig ég, 1 drb 60 kr. 12 percizig ég, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percizig ég, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Ireda tintapor. (Fekete vagy violasszínben) 1 adag ¼ literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsama A megfagyott kezét vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle eredt rheumás és oszozos fájdalom ellenigen híros és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora köhögést biztosan gyógyít. Ara 40 kr.

Mindenen gyógyszerkek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

U ancsak ezen gyógyosztárban minden vegyvisszítésára bizásánk elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesítetnek.

828.

Már kedden
húzás**Lembergi**
Kiállítási Sorsjegyek **à 1 frt.****Főnyeremény** **60.000** **forint.**

Kaphatók: **ARADON** az „Aradi ipar- és népbank“-nál és **Wallfish Armin** pénzváltó-üzletében.

821.

Dürr Testvérek

fűszer-, csemege-, gyarmatáru-, ásványviz- és borkereskedése

az „arany szarvashoz“ Aradon, fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.

Az őszi idény beálltával ajánlunk a nagyérdemű közönségnek friss és legjobb minőségű csemegeket, u. m.: különféle **sajtokat, halmeműeket, hideg felvágottakat, salátákat, zناimi uborkát és bozeni befőttet**, továbbá a legfinomabb **teákat, teasüteményeket, rumokat, magyar és francia cognacokat, pezsgő- és peccsenye-borokat**. Nemkülönböztetve ajánljuk a legjobb gyártmányu **czukrot, friss érkezésű kávékat, rizseket, főzelékeket és szép hegyi rózsaszőlőt**, továbbá mindenemű fűszereket a **legjobb minőségben és legjutányosabb árak mellett.**

Midőn a nagyérdemű közönség b. pártfogását kérni bátorkodunk, magunkat tapasztalt jóindulatába ajánlva, maradunk

kiváló tisztelettel

Dürr Testvérek.

20744/1894.

2-3.

Hirdetmény.

A nagymélt. földművelésügyi m. kir. miniszter ur 59434/94. sz. a kibocsátott rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Franciaországban a szőlőnek egy újabb veszedelmes betegsége, a gommos bacillaira lépett fel, minél fogva szőlővesszőket sem Franciaországból, a külföldről általában, sem pedig Horváth-Szlavonországból behozatni a nagymélt. földművelésügyi miniszter ur engedélye nélkül nem lehet, mert ha a magas engedély nélkül hozatnék be a szőlő vessző, nem csak a vessző fog megsemmisülni, de azon felül a megrendelő, továbbító és szállító is meg fog büntettetni,

Arad, 1894. október 10.

A vároai tanács.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségének 1895-ik évre vonatkozó költségelirányzata úgy a városi tisztai nyugdíjalapnak 1895. évi költségelirányzata, a tanácsnak és a hármas bizottságnak üléséről felvett jegyzőkönyvek, valamint a bevétel és kiadás teteleit felvilágosító mellékletek f. évi szeptember hó 20-ik napjától f. évi október hó 4-ik napjáig bezárólag a városháza tanácstermében közszemlére kitétetnek.

Szabadságában áll azokat az adózó polgároknak megtekinteni: azokra észrevételeiket írásban a f. évi október hó 10-én tartandó rendes közgyűlés előtt 5 nappal a tanácshoz be-terjeszteni.

Arad, 1894. szeptember 19-én.

A vároai tanács.

13137 | 1894. k. h.

3-3.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem a mészáros és hentes iparosokat, báránylvágókat, hogy a hús szállítására használni szokott kocsik és gyékénytakarók tisztaságára különös gondot fordítsanak, miután a tisztátalan szennyes kocsi használata a vágóhídi igazgató ur által a tölem nyert felhatalmazás folytán megengedtetni nem fog.

Továbbá figyelmeztetem mindazokat, kik a vágóhídon megjelennek, hogy a vágóhídi igazgató ur által a köztisztaság érdekében kiadott intézkedéseket a következmények terhe alatt pontosan betartani és követni tartoznak.

Kelt Aradon, 1894. évi szeptember hó 24-én a város r.kapitányi hivatala, mint I-ső fokú egészségügyi hatóság.

Sarlot,
főkapitány.

MI AZ A PURINAL?

PURINAL

Ugyanis a legújabb ruhatisztító-szer, mely a ruhákban lévő tisztátalanságokat, a szennyező anyagokat, kátrány, kocsikenőcs, zsír, festék, olaj stb.-től erednek, egyszerűen és visszazármazhatatlanul eltünteti, s egy családnál sem nélkülözhető, miért is az minden háztartásban legfontosabb üzletben és gyógyszer-tárban kapható.

Üvege 25 kr.

Kapható
15, 28, 40 és 75 krajczáros
eredeti dobozokban.

Ajánljuk továbbá a legerősebb moly elleni szereinket, u. m.:

Kámfor, lavendula virág, naphtalin, naphtalinvászon, Patchouli levél,
törött bors és az általános elismert molykeveréket,

valamint

peronospora ellen rézgaliczot a legolcsóbb napiár mellett.

Raktáron tartjuk a világbiru

WASMUTH-féle tyukszemgyűrűt,

mely 3x24 óra alatt a legfájdalmasabb tyukszemet is eltávolítja.

Továbbá ajánljuk

fertőtlenítő szereink

nagy raktárát a következőkben: Carbolsav nyere 30, 60, és 100%, carbolsav jegeszes, carbolpor 10%, Creolin, Cresylimész, vaegálix a legjutányosabb árakon.

VOJTEK és WEISZ gyógyáru-üzlete Aradon.